

DECISION TREE ZA USPOSTAVU ZAŠTITE PEJZAŽA PLIVE

LOGIKA ODLUKE ZASNOVANA NA PODACIMA IZ STUDIJE VALORIZACIJE

ENOVA
INSPIRED BY THE FUTURE

CENER 21
Association Center for Energy, Environment and Resources

PROCJENA PRIRODNIH VRIJEDNOSTI I PRITISAKA

1

DA LI
PODRUČJE
TREBA
ZAŠTITU?

HIDROLOŠKA VRIJEDNOST

- Plivska jezera
- vodopad visine 20 m
- naslage sedre
- sedrene terase i barijere
- podzemne vode i hidrogeološke vrijednosti
- vodotoci I kategorije
- hidromorfološka klasa 3

BIOLOŠKA RAZNOLIKOST

- 560 taksona flore do nivoa podvrste
- 19 vrsta riba
- 7 vrsta vodozemaca
- 9 vrsta gmizavaca
- 127 vrsta ptica
- 17 vrsta sisara

VRIJEDNOSTI PEJZAŽA

- 37 vrsta staništa (16 od Evropskog značaja)
- visok stepen prirodosti
- Plivski vodopad
- sedrotvnost
- šume HCV 4.1 i HCV 6 kategorije
- estetska vrijednost

KULTURNO- HISTORIJSKA BAŠTINA

- nacionalni spomenici: Historijsko gradsko područje Jajca i Plivska jezera sa kompleksom mlinova na Plivi kod Jajca
- mnogi sakralni objekti i objekti tradicionalne arhitekture u blizini (30 Nacionalnih spomenika)

Zaključak: područje posjeduje izuzetne prirodne i kulturne vrijednosti

ZAŠTITA OPRAVDANA

Visok značaj i potreba za dugoročnom zaštitom

ZAŠTIĆENI PEJZAŽ PLIVE

Najbolje odgovara vrijednostima, stepenu očuvanosti i potrebama lokalne zajednice.

NEMA ZAŠTITE

Nedovoljno vrijednosti ili nizak nivo prijetnji

2

KOJA
KATEGORIJA
ZAŠTITE?

NACIONALNI PARK

- izuzetno velike površine
- pretežno netaknuti ekosistemi
- upravljanje zasnovano na očuvanju + edukaciji

NIJE PRIMJENJIVO

PARK PRIRODE

- velike površine
- vrlo očuvano
- održivo korištenje prirodnih resursa

MOGUĆE

ZAŠTIĆENI PEJZAŽ

- manje do srednje površine
- kombinacija zaštite i korištenja
- očuvanje karaktera pejzaža

NAJPRIMJENJIVJE

SPOMENIK PRIRODE

- pojedinačni objekti/lokaliteti
- ne obuhvata cijelo područje

NIJE PRIMJENJIVO

EVALUACIJA PREMA IUCN KATEGORIJAMA I ZAKONU FBiH

KRITERIJI ZA ODREĐIVANJE GRANICE

3

DEFINISANJE
GRANICE

KLJUČNE VRIJEDNOSTI

- bogata biološka raznolikost
- raznolikost staništa
- HCV šume
- endemske vrste
- sedrotvnost

POSTOJEĆE KORIŠTENJE

- naselja
- poljoprivreda i stočarstvo
- šumarstvo
- ribolovstvo i lovstvo
- vodovodna infrastruktura na Plivskim jezerima
- turizam

OGRAIČENJA I RIZICI

- miniranost
- erozija
- invazivne vrste
- eutrofikacija
- urbanizacija
- zagađenje

POVEZANOST I KONTINUITET

- ekološki koridori
- povezanost staništa
- hidrološka funkcionalnost

POVRŠINA PODRUČJA

1.631,98 ha

UPRAVLJANJE

Gradsko/općinsko vijeće

Resorna gradska/općinska služba

Javna ustanova/preduzeće

Granica definisana na karti

4

ZONIRANJE
PODRUČJA

ZONIRANJE PREMA VRIJEDNOSTIMA I NAMJENI

B ZONA AKTIVNE ZAŠTITE

- ekološko jezgro zaštićenog područja
- vodna tijela Plivskih jezera i sedra
- najvrijedniji lokaliteti biološke raznolikosti
- kulturno-historijska baština
- površina: 553,97 ha (33,94%)

C + D ZONA KORIŠTENJA

- amortizacione i upravljačke zone
- pećinski ekosistemi, Plivski vodopad, sedra
- kulturno-historijska baština
- površina: 1.078,01 ha (66,06%)

DOZVOLJENE AKTIVNOSTI I MJERE PO ZONAMA

- ✓ očuvanje staništa i vrsta
- ✓ naučno istraživanje i monitoring
- ✓ uklanjanje invazivnih vrsta
- ✓ urgentno deminiranje
- ✓ korištenje vode Plivskih jezera (HE Jajce I)
- ✓ očuvanje i poboljšanje sedre
- ✓ uspostavljanje edukativnih sadržaja
- ✓ održivi turizam i rekreacija
- ✓ tradicionalna poljoprivreda
- ✓ održivi razvoj

5

UPRAVLJANJE
I PRIMJENA

CILJEVI UPRAVLJANJA

- očuvanje i revitalizacija prirodnih vrijednosti
- poštivanje i sukladno usklađivanje zaštite kulturno-historijskih spomenika u obuhvatu
- očuvanje i unaprijeđenje biološke raznolikosti
- očuvanje tradicionalnih praksi
- održivo korištenje resursa
- sprečavanje degradacije prostora
- unapređenje postojeće turističke infrastrukture
- naučno-istraživačke aktivnosti

KLJUČNE MJERE I FINANSIJE

- održavanje postojećih vodenih staništa
- istraživanje o ekološki prihvatljivom protoku
- identifikacija izgrađenih objekata i infrastrukture
- izraditi Plan fazne sanacije
- izraditi Analizu rizika zagađenja voda
- aktivna restauracija i obnova sedrenih površina i staništa
- saradnja sa lokalnom zajednicom
- troškovi uspostave:

235.000 KM

6

PUT OD STUDIJE DO PROGLAŠENJA

Provođenje i upravljanje

Odluka općinskog vijeća

Javni uvid

Prijedlog akta o proglašenju

Stručno obrazloženje

